

Přednáška 10

CENA

doc. Ing. Šárka Velčovská, Ph.D.

10

Cena - osnova:

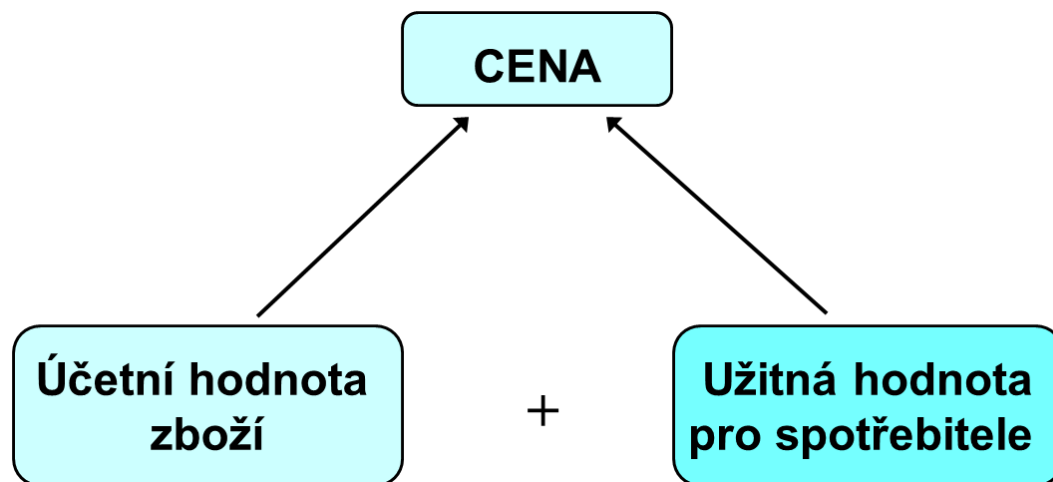
- ➔ **Cena jako prvek marketingového mixu**
- ➔ **Proces stanovení ceny**
- ➔ **Přizpůsobování ceny podmínkám trhu**

Cena jako prvek marketingového mixu

Definice ceny

- částka, za kterou jsou výrobek nebo služba nabízeny na trhu
- suma, kterou spotřebitel vyměňuje za užitek z vlastnictví nebo používání výrobku či služby

Cena jako vyjádření hodnoty

Specifika ceny v marketingovém mixu

- **výnosový prvek**
- **nejpružnější prvek**
- **symbolizuje hodnotu produktu, je kritériem rozhodování zákazníka o nákupu**

Cenový mix

Složky cenového mixu

- výše ceny
- cenové slevy a srážky
- cenové příplatky
- cenové přídavky
- dodací a platební podmínky

Cenová politika firmy

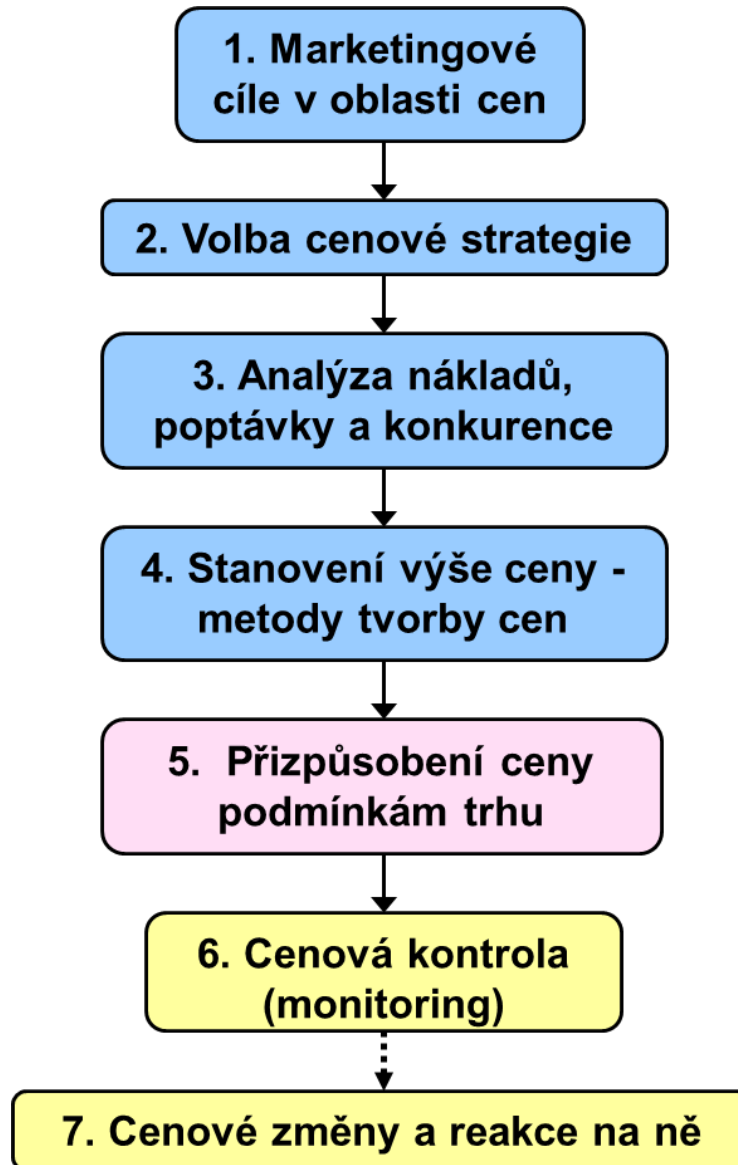
- rozhodování

⇒ *o cenách (cenovém mixu) nových výrobků*

⇒ *o cenách (cenovém mixu) stávajících výrobků*

Proces stanovení ceny

Marketingové cíle v oblasti cen

- **Ekonomické (kvantitativní) cíle**
- **Psychologické (kvalitativní) cíle**

Volba cenové strategie

CENOVÁ STRATEGIE

- **dlouhodobé rozhodnutí v oblasti cen, vazba na marketingové cíle a strategii**
- A. Základní cenové strategie (nový produkt)**
  - B. Strategie vztahu cena - kvalita**
  - C. Strategie cenového soutěžení**
  - D. Strategie cenové dynamiky**
  - E. Strategie cenové diferenciacce**

A. Základní cenové strategie (nový produkt)

- STRATEGIE NÍZKÝCH CEN (*penetrační strategie*)
- STRATEGIE VYSOKÝCH CEN (*skimming strategie, sbírání smetany*)
- KOMBINOVANÁ STRATEGIE

B. Strategie vztahu cena - kvalita

		CENA		
		<i>vysoká</i>	<i>střední</i>	<i>nízká</i>
KVALITA	<i>vysoká</i>	PREMIANTSKÁ STRATEGIE	STRATEGIE VYSOKÉ HODNOTY	STRATEGIE VYNIKAJÍCÍ HODNOTY
	<i>střední</i>	STRATEGIE PŘEDRAŽOVÁNÍ	STRATEGIE PRŮMĚRNÉ HODNOTY	STRATEGIE DOBRÉ HODNOTY
	<i>nízká</i>	VYDĚRAČSKÁ STRATEGIE	FALEŠNÁ STRATEGIE HOSPODÁRNOSTI	STRATEGIE HOSPODÁRNOSTI

C. Strategie cenového soutěžení

- STRATEGIE CENOVÉHO VŮDCE
- STRATEGIE CENOVÉHO NÁSLEDOVATELE
- STRATEGIE CENOVÝCH VÁLEK

D. Strategie cenové dynamiky

- PEVNÁ CENOVÁ STRATEGIE
- PULZUJÍCÍ CENOVÁ STRATEGIE
- FLEXIBILNÍ CENOVÁ STRATEGIE

E. Strategie cenové diferenciace

- DLE ZÁKAZNICKÝCH SKUPIN
- DLE MODIFIKACÍ PRODUKTU
- DLE ČASU
- DLE MÍSTA

Analýza nákladů, poptávky a konkurence

- **NÁKLADY** – dolní hranice ceny (bod zvratu)
- **POPTÁVKA** – horní hranice ceny (cenová elasticita)
- **KONKURENCE** – orientační bod (analýza konkurenčních cen a nabídek)

Analýza nákladů, poptávky a konkurence

POPTÁVKA

- **Cenová elasticita poptávky**
- **Křížová elasticita poptávky**
- **Důchodová elasticita poptávky**

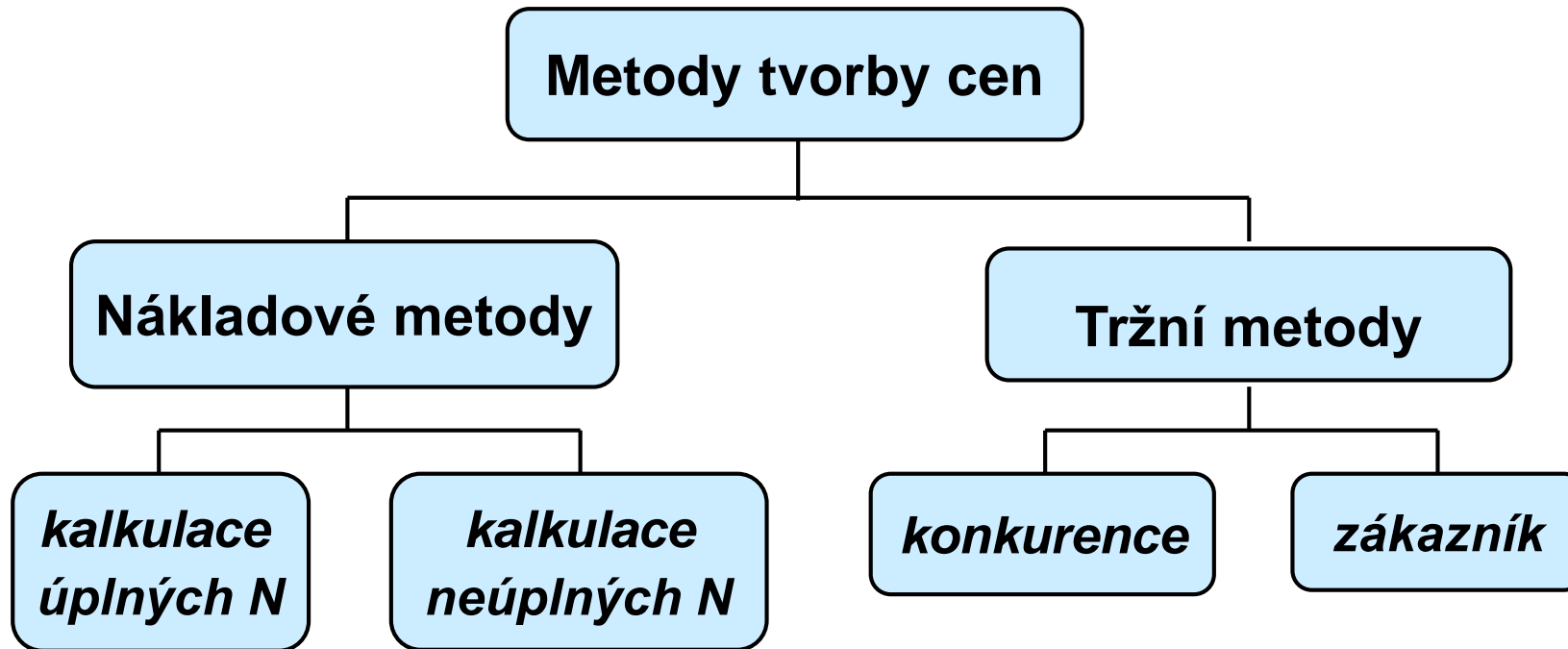
Psychologický přístup ke zkoumání ceny

Cena produktu je vnímána relativně.

- **Cenově racionální chování**
- **Cenově orientované chování**

Stanovení prvotní výše ceny

Klasifikace metod tvorby cen

Tržní metody tvorby cen

A. ORIENTOVANÉ NA KONKURENCI

- **využití znalosti konkurenčních cen a nabídek**

B. ORIENTOVANÉ NA ZÁKAZNÍKA

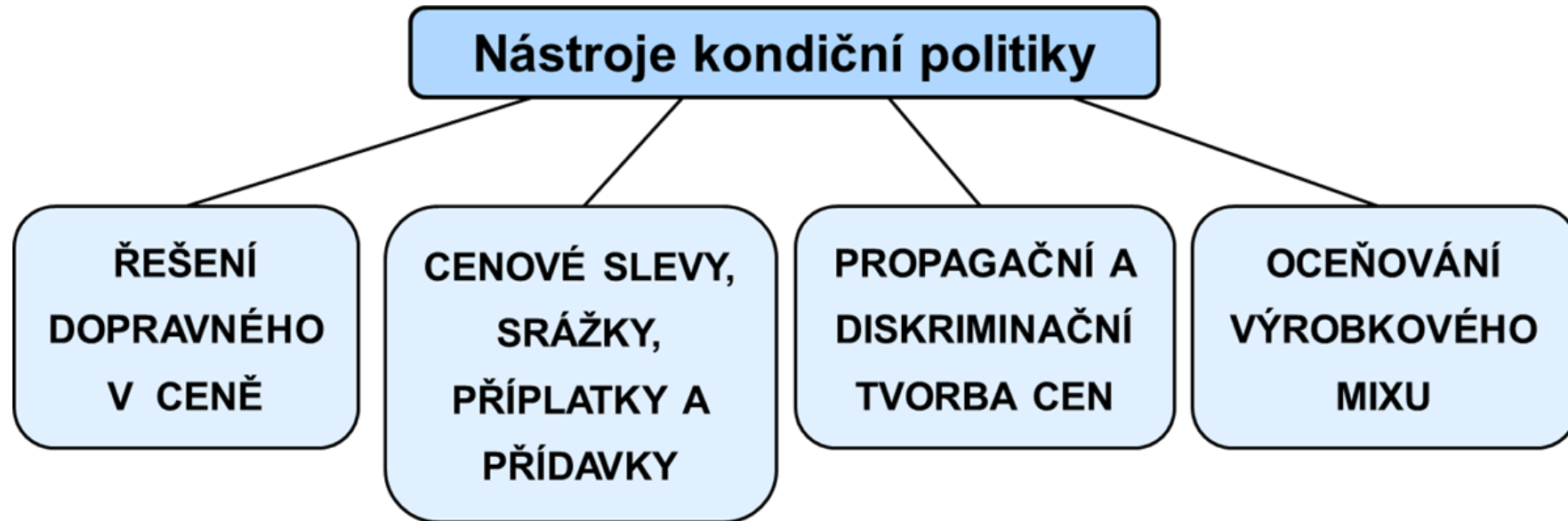
- **cena jako hodnota vnímaná zákazníkem**

- ✓ *metoda přímého hodnocení*
- ✓ *bodová metoda*
- ✓ *podrobnější bodová metoda*
- ✓ *Batzova analýza*
- ✓ *technika Gabora Grangerera*
- ✓ *test cenové citlivosti*

1. Při jaké ceně vám bude výrobek připadat levný?
2. Při jaké ceně vám bude výrobek připadat drahý?
3. Při jaké ceně vám bude výrobek připadat tak drahý, že si jej v žádném případě nekoupíte?
4. Při jaké ceně vám bude výrobek připadat tak levný, že budete pochybovat o jeho kvalitě?

Přizpůsobování ceny podmínkám trhu

- druhotné stanovení ceny, kondiční politika

Řešení dopravného v ceně

- Ceny za dopravu jsou zprůměrovány a započítány přímo do cen výrobků.
- Ceny za dopravu nejsou součástí cen výrobků, každý zákazník si cenu dopravy platí zvlášť.
  - ⇒ *všichni stejně*
  - ⇒ *dle velikosti nákupu*
  - ⇒ *dle vzdálenosti zákazníků*
  - ⇒ *aj.*

Cenové slevy, srážky, příplatky a přídavky

A. SLEVY

- ✓ **Hotovostní slevy**
- ✓ **Věrnostní slevy**
- ✓ **Množstevní slevy**
- ✓ **Sezónní slevy**
- ✓ **Slevy z výprodejů**
- ✓ **Funkční slevy**

Cenové slevy, srážky, příplatky a přídatky

B. CENOVÉ SRÁŽKY

- ✓ srážky zboží na protiúčet
- ✓ propagační srážky (maloobchodníkům)

C. CENOVÉ PŘÍPLATKY

- ✓ malá množství
- ✓ speciální zakázky

D. CENOVÉ PŘÍDAVKY

- ✓ zvyšují vnímanou hodnotu zboží
- ✓ „opticky“ snižují cenu

Propagační a diskriminační tvorba cen

PROPAGAČNÍ TVORBA CEN

(psychologický přístup)

- ✓ **prestižní ceny**
- ✓ **„bat'ovské ceny“**
- ✓ **psychologické (umělé) slevy**
- ✓ **financování s nízkým úrokem**
- ✓ **poskytování záruk a servisu „bezplatně“**

Propagační a diskriminační tvorba cen

DISKRIMINAČNÍ TVORBA CEN

Cenová diskriminace – takové ceny, které jsou nabízeny jednotlivým zákazníkům v různé výši a neodpovídá to rozdílům v nákladech (*dle času, místa, typu zákazníka*).

Oceňování výrobního mixu

Cíl: max. zisk za celý výrobní mix

- Tvorba cen výrobní řady
- Tvorba cen zvláštních doplňků
- Tvorba cen pro vázané výrobky
- Tvorba dvoudílných cen
- Tvorba cen souboru výrobků
- Tvorba cen vedlejších produktů

Cenová kontrola

- ▶ neustálé monitorování tržní situace

Oblasti cenové kontroly:

- *konkurenční ceny*
- *obchodní ceny*
- *konečné spotřebitelské ceny*

Cenové změny a reakce na ně

Cenové změny: snižování cen, zvyšování cen

Reakce: zákazníků, konkurentů, firmy

Snížení cen

Důvody:

- ✓ ....
- ✓ ....
- ✓ ....
- ✓ ....

Rizika:

- *past nízké kvality*
- *past křehkého podílu na trhu*
- *past mělkých kapes*

Zvýšení cen

Důvody:

- ✓ ....
- ✓ ....

Další možnosti reakce na zvýšení nákladů:

- *omezení služeb spojených s výrobky*
- *zmenšení velikosti balení výrobku*
- *používání levnějších materiálů, apod.*

DĚKUJI ZA POZORNOST

